

Wasiuta, Sebastian

"Filologija", 2010, nr 15 : [recenzja]

Etnolingwistyka 23, 305

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

a stylem, a Łukasz Gomułka w artykule *Aksjomatyczna i kwalitatywna teoria informacji tekstowej – zarys teoretyczny* mówi o nowych osiągnięciach ważnych dla procesu analizy tekstu. Cykl artykułów kończy praca Heinza Vatera (*Zur Rolle des Kontextes bei Verhörern und Verlesern*) dotycząca pomyłek językowych powstałych wskutek błędnego zrozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych.

JJ

„Filologija” 15/2010, red. Aloyzas Gudavičius, Šiaulių universitetas, VšĮ Šiaulių universiteto leidykla, 177 s.

Kolejny tom pisma wydawanego w litewskich Szawlach (Šiauliai) zawiera 14 artykułów, traktujących o komunikacji politycznej i medialnej, teorii tekstu, problemach dyskursu naukowego, semantyce tekstów poetyckich.

Giedrė Čepaitienė (*Laiškas: monologo ir dialogo santykis*) bada relacje między monologiem i dialogiem w listach, dochodząc do wniosku, że choć pojedynczy list jest monologiem, to jednak jego natura jest dialogiczna: list ma adresata (a nie jest rozmową z samym sobą), odnosi się do tekstu (listu) poprzedzającego – jako odpowiedź albo polemika, zawiera szereg językowych znaków dialogiczności (m.in. zwroty adresatywne). Relacje między nadawcą a odbiorcą w reklamach telewizyjnych bada Rasa Dobrzinskienė (*Adresanto ir adresato santykių raiška televizijos reklamoje*). Solvegia Sušinskienė (*Nominalization as a cohesive device in British newspaper editorials*) analizuje nominalizację w artykułach redakcyjnych „The Guardian”, „The Times” i „The Daily Telegraph” z 2009 roku, posługując się metodą analizy dyskursu. Dochodzi do wniosku, że częstotliwość konstrukcji nominalnych wzrasta, jeśli artykuł ma być bezosobowy (obiektywny), statyczny, krótki i abstrakcyjny.

Z prac poświęconych teorii tekstu wymieńmy dwa artykuły. Eglė Kontutytė (*Germanistinės teksto lingvistikos tradicija: nuo teksto kaip „transfrazino vieneto” iki prototipinio teksto*) referuje rozwój rozumienia tekstu w lingwistyce niemieckiej – od tekstu jako jednostki ponadzdaniowej do współczesnych dyskusji na temat kryteriów tekstowości i pojęcia tekstu prototypowego. Diāna Laiveniece (*Teksta definīciju varianti lingvistikajā literatūrā un latviešu valodas mācību grāmatās*) omawia różne wersje definicji tekstu w gramatykach i podręcznikach łotewskich.

Dyskursowi naukowemu poświęcone są prace Susan Robins (*Ethics and aesthetics of style: the import of stylistic choices in academic prose*) i Jolanty Šinkūnienė (*Autoriaus pozicijos raiška asmeniniams įvardžiais rašytiniame akademiniam diskurse*). Druga z autorek na materiale litewskich i angielskich tekstów językoznawczych i medycznych pokazuje, jakie są międzykulturowe i międzydyscyplinarne różnice, jeśli wziąć pod uwagę ujawnianie się autora, głównie za pomocą zaimków osobowych.

Semantyką tekstów poetyckich zajmują się Rūta Kazlauskaitė (*Žydinčios aguonos vaizdinys lietuvių poezijoje*), pisząca o „obrazie mentalnym” maków w litewskiej poezji, Džiuljeta Maskuliūnienė i Regina Kvašytė (*Gėlių pavadinimų semantika Janinos Degutytės ir Arturo Guobos poezijoje vaikams*) – porównujące semantykę nazw kwiatów w litewskich i łotewskich utworach dla dzieci dwojga autorów, a także Jolanta Vaskelienė (*Lietuvių kalbos žodyne nefiksuoti dariniai ir jų funkcionavimas Antano Kalanavičiaus poezijoje*), która analizuje funkcje 341 neologizmów w poezji Antanasa Kalanavičiausa.

SW